

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Čakovec, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin,
Varaždinske Toplice)

UREDNIČKI ODBOR

Stjepan Hajduk (odgovorni urednik), Dragutin Feletar (urednik i grafička oprema), Željko Tomičić, Marijan Špoljar i Branko Šimek

MUZEJSKI VJESNIK izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Rukopisi se šalju na adresu: Muzej grada Koprivnice, 43300 Koprivnica, Trg dr. Leandera Brozovića 1

NAKLADNIK

Muzej grada Koprivnice
ZA NAKLADNIKA
Franjo Horvatić

TISAK

RO »Podravka — Usluge«, OOUR Koprivnička tiskara, 1979.

BROJ 2, siječanj 1979. godine

KAZALO

Dragutin Feletar: Za organiziraniju obradu »terena«	1
Stjepan Hajduk: Proslava 40. godišnjice Muzeja Varaždinske Toplice	3
Antun Bauer: Muzej u Varaždinskim Toplicama	7
Marijan Špoljar: Galerija i nova umjetnička praksa	10
Damjan Lapajne: O djelovanju Muzeja Moslavine u Kutini	12
Ivanka Štager: Izložba »Tito u Varaždinu«	15
Božidar Gerić: Istraživanje radničkog pokreta i NOB-e u Moslavini	17
Ante E. Brlić: Mjesta muzeja sjeverozapadne Hrvatske 1835. godine	19
Franjo Horvatić: Zavičajna muzejska zbirka u Đelekovcu	21
Tomislav Đurić: Prilozi za povijest Vinice	24
Libuše Kašpar: Etnološke izložbe varaždinskog Muzeja	28
Ljubica Ramušćak: Otkup etnografske građe u Međimurju	31
Josip Vidović: Arheološka istraživanja u Međimurju u 1978. godini	35
Zorko Marković: Uz problem istraživanja neolita i eneolita u sjeverozapadnoj Hrvatskoj	37
Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Martinu na Muri	40
Marina Šimek: Zaštitno iskapanje u Svetom Petru Ludbreškom	44
Vladimira Pavić: O nalazu glinenog pećnjaka u Čakovcu	47
Josip Fluksi: O rekonstrukciji i konzerviranju keramike s arheoloških nalazišta	49
Dragutin Feletar: Tri vrijedne knjige	52
Libuše Kašpar: XXIX. savjetovanje o povijesnoj stambenoj arhitekturi	54
Zorko Marković: Proslava 100. godišnjice HAD-a i neka pitanja uz nju	56
Zoran Homen: Zaštitno iskapanje u Beketincu	57
Zoran Homen: Jedan od oblika informiranja o akcijama muzeja	59

teljstva postaju vrijedni dokumenti prošlosti koje bi trebalo sačuvati, a vjerojatno jedino rješenje bi bilo osnivanje etno-parkova.

Nadamo se da će ovim savjetovanjem biti pokrenuta neka osnovna pitanja vezana uz narodno graditeljstvo jer bi ovo naše društvo trebalo biti svjesno vrijednosti naše kulturne baštine i poduzeti mjere da to zaštitimo, da bismo ostavili bar nešto budućim generacijama.

ZORKO MARKOVIĆ, Muzej grada Koprivnice

Proslava 100. godišnjice HAD-a i neka pitanja uz nju

Od 14. do 16. studenoga 1978. god. odvijala se u Zagrebu proslava 100. obljetnice Hrvatskog arheološkog društva. Tom je prilikom, osim prigodnih govora i sjećanja na Šimu Ljubića, Luju Maruna i don Franu Bulića, održano i nekoliko prigodnih manifestacija: održan je i znanstveni skup s temom »Zagreb i njegova regija od prethistorije do srednjeg vijeka«, izložba »Pet stoljeća hrvatske arheologije — izložba knjiga«, održana je godišnja skupština HAD-a i priređen obilazak arheoloških lokaliteta zagrebačke regije (zapravo samo okolice Sesveta). Osim članova, prisutni su bili predstavnici ostalih republičkih i pokrajinskih arheoloških društava, te predstavnici SADJ-e. Također su bili prisutni predstavnici društveno-političkih organizacija i zajednica. Goste i članove je u ime HAD-a pozdravio predsjednik Društva Željko Rapanić.

Uobičajene organizacijske pripreme su očito bile u redu, no treba istaknuti nekoliko neriješenih pitanja koja sigurno nisu samo organizacijsko-slavljeničke prirode. Izložba knjiga pod tako pretencioznim naslovom bila je veoma slaba, i idejno i koncepcijski. Horizontalne vitrine u atriju JAZU progutale su klasično poslagane knjige i časopise. Izobr tih knjiga i časopisa ne zadovoljava ni zbog naslova izložbe, ni zbog odabranih radova. Ako je već smanjen obim izložbe, trebalo je paziti na koliku-toliku realnu zastupljenost radova pojedinih arheologa. Nedostatak vremena nije mogao biti razlogom za takvu postavu.

Referate o Ljubiću, Marunu i Buliću iznijeli su M. Zaninović, D. Jelovina i N. Cambi. Najveće razočaranje je, zapravo, znanstveni skup. Referirali su M. Malec, K. Vinski-Gasparini, B. Vikić-Belančić, S. Vrbanović, M. Zaninović, V. Sokol i K. Simoni. Referati su konstatirali postojeće stanje stvari a ono izgleda otprilike ovako: izuzev dijela paleolita i kasnoga brončanog doba, prethistorija zagrebačke regije je potpuna nepoznanica; antičko razdoblje je u nešto povoljnijem položaju, a rani srednji vijek je sličan prethistoriji. I sve to kao desert proslavi 100. obljetnice HAD-a, čije sjedište je — Zagreb! Naravno, svjesni smo činjenice da uzroci i razlozi takvoga stanja nisu jednostavni, no može se postaviti pitanje kako to da jedan mladi arheolog (V. Sokol iz Sesveta) ima tri manja iskapanja u toj regiji za manje od dvije godine, a zagrebački Arheološki muzej s velikim brojem stručnjaka, izuzev istraživanja Andautonije kod Šćitarjeva, godinama ne istražuje i ne kopa teren za-

grebačke regilje. Postoje izolirani prethistorijski i rano srednjovjekovni nazivi čijim je tragom trebalo poći i riješiti barem neka pitanja. Svim je sigurno da u tome treba nešto mijenjati. Dok Istra i Dalmacija imaju četiri arheološka muzeja (Pula, Zadar, te dva muzeja u Splitu) koji istražuju te krajeve, jedini arheološki muzej u sjevernoj Hrvatskoj veoma je slabo angažiran u istraživanju ovih krajeva, te smo mi u sjevernoj Hrvatskoj (izuzev neolita, eneolita i ranoga brončanog doba u Slavoniji, zaslugom dr. S. Dimitrijevića) u položaju nekakvoga stalnog stanja potpune neistraženosti.

Prazninu u istraživanjima zagrebačke regije trebalo je popuniti referatima o Sisku, no ono što se događa decenijima sa Siskom (a dobro se vidjelo i po jednom referatu) maltene je nacionalna sramota. Bez obzira što je poznato da je rimska Siscia zapravo Salona sjevera, te da je Ljudevit tu imao centar svoje države početkom 9. stoljeća (u historiografiji poznata kao Posavska Hrvatska), u istraživanjima se nije krenulo gotovo ni pedalj naprijed. Sve je prepušteno slučaju i konstatiranju postojanja pojedinih zidova prilikom građevinskih radova. Bez obzira na teškoće oko istraživanja sramota je mirno gledati i čekati da se sve uništi gradnjom.

Proslava ovako velikoga jubileja (prvi organizirani arheološki rad u Jugoslaviji) ostavila nas je zbog gore navedenih činjenica razočaranima i ogorčenima. Možda je dobro da se sve ovo konstatiralo na jednome mjestu, jer će valjda postati danas, nakon 100 godina, jasno da i ovi krajevi jednom moraju doživjeti razdoblje intenzivnih istraživanja.

ZORAN HOMEN, Gradski muzej Križevci

Zaštitno iskapanje u Beketincu

U prošlom je broju Muzejskog vjesnika Z. Marković pisao o potrebi zaštitnog iskapanja u Beketincu, na lokalitetu Imbralovec, jer je, vršeći rekognosciranje terena, uočio obrise zemunice u jednoj brazdi, izoranoj između puta i oranice Đure Blažinčića. Kako je to već bilo u planu rada, Gradski muzej Križevci je u studenome 1978. godine započeo zaštitna iskapanja na tome mjestu.

Da bi točno utvrdili položaj zemunice bilo je neophodno pročitati vertikalni profil, koji nam se slučajno ukazao već uzoranom brazdom na samom početku oranice. Rezultat tog rada dao nam je i početne dimenzije sonde, koje su iznosile 5×2 metra (kasnije je sonda bila neznatno proširena).

Valja napomenuti da čitav teren ima nagib prema putu, tj. prema sjeveroistoku, pa je kopanjem trebalo odmah vršiti i nivelaciju. Na tom višem dijelu sonde počeli su nam se ukazivati obrisi jame u horizontalnom profilu već na dubini 30—40 centimetara, dok nam je taj isti profil u dijelu sonde uz put bio oranjem uništen.

Dubina 90 centimetara nam je dala konačni obris jama unutar sonde. Ovo napominjem zbog toga što je u navedenom radu Zorko Marković spominjao dimenzije zemunice od 15 metara. Ovom prilikom bih